

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/ΒΑΘΜΙΑΣ & Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 65
Θεσσαλονίκη, 57001
2310 474844
Φαξ: 2310 474328
kmakedpdegrafeiotypou@gmail.com
<http://www.kmaked.gr>
kmakedpde@sch.gr

Θεσσαλονίκη: 28-01-19

Προς

1. Δ/νσεις Π.Ε. & Δ.Ε. Κ. Μακεδονίας
2. Σχολικές Μονάδες

Θέμα: «Μήνυμα για τους τρεις Ιεράρχες»

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα, οι άνθρωποι των γραμμάτων και ειδικότερα όσοι εμπλεκόμαστε στη μαθησιακή διαδικασία, δάσκαλοι και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, τιμάμε τους τρεις μεγάλους αυτούς αγίους, το Βασίλειο το Μέγα, το Γρηγόριο το Θεολόγο και τον Ιωάννη το Χρυσόστομο, αναγνωρίζοντας τη σημαντική προσφορά τους και προβάλλοντάς τους σα διαχρονικά πρότυπα δασκάλων και μαθητών. Και οι τρεις υπήρξαν αξιοθαύμαστοι για πάρα πολλά πράγματα. Σαν κοινωνικοί εργάτες, σαν άνθρωποι της αγάπης, σαν αγωνιστές της αλήθειας και της δικαιοσύνης, σαν συγγραφείς και ποιητές, σαν ασκητές, σαν λειτουργοί και ιεράρχες, σαν άνθρωποι της υπομονής, της ανεξικακίας και της ανθρωπιάς. Υπήρξαν ανοιχτά μυαλά κι ελεύθεροι άνθρωποι, για αυτό και τα κηρύγματα τους είναι πρωτοποριακά, όχι μόνο για την εποχή τους μα και για τις μέρες μας ακόμα. Αντανακλούν το πραγματικό πνεύμα του Ευαγγελίου, έξω από σκοπιμότητες και αδιάφορα για το αν αυτό αρέσει στο κατεστημένο της εποχής ή ταράζει τα νερά.

Τα κοινωνικά προβλήματα της αδικίας, της εκμετάλλευσης, της υποτίμησης των γυναικών και της δουλείας τους απασχόλησαν τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά. «Ποιον, λέει ο πλούσιος, αδικώ κρατώντας τα δικά μου;», «Πες μου, ποια δικά σου;» ερωτά ο Μέγας Βασίλειος. «Από πού, αφού τα πήρες, τα έβαλες στη ζωή σου;» Και συνεχίζει με το παράδειγμα του ανθρώπου που μπαίνει πρώτος στο θέατρο και πιάνει τα διπλανά άδεια καθίσματα και εμποδίζει να καθίσουν αυτοί που μπαίνουν μετά. «Τέτοιοι είναι οι πλούσιοι. Διότι αφού προκαταλάβουν τα κοινά, τα ιδιοποιούνται επειδή πρόλαβαν» (Μ. Βασιλείου, εις το « Καθελώ μου τας αποθήκας» ΡG 31, 276).

Λέει ο Γρηγόριος: «Η φτώχεια και ο πλούτος, αυτό που ονομάζουμε ελευθερία και δουλεία, και τα παρόμοια, ύστερα υπεισήλθαν στο ανθρώπινο γένος, όπως ακριβώς μερικές κοινές αρρώστιες που ήρθαν μαζί με την κακία, όντας επινοήματά της. Δεν ήταν όμως, λέει (η Γραφή), έτσι από την αρχή. Εσύ να βλέπεις την πρώτη ισότητα και όχι τη μετέπειτα διαίρεση. Όχι το νόμο του ισχυρού, αλλά του Δημιουργού» (Γρηγορίου θεολόγου περί φιλοπτωχείας PG 35,892 A-B). «Δε φρίττεις άνθρωπε, δεν κοκκινίζεις από ντροπή, ονομάζοντας επιτιθέμενο αυτόν που παλεύει για το ψωμί του; Και αυτό είναι έγκλημα της δικής μας ωμότητας. Διότι, επειδή δεν ανεχόμαστε να δίνουμε εύκολα, αναγκάζονται να επινοούν μύριες πονηριές, ώστε να ξεγελάσουν την απανθρωπιά μας και να μαλακώσουν τη σκληρότητά μας. Και μάλιστα επιτιθέμενος είσαι (εσύ), διότι, αν και έρχεσαι συχνά στην εκκλησία και ακούς τα κηρύγματά μου, όμως στην αγορά προτιμάς και το χρυσάφι σου και τις επιθυμίες σου και τις ανθρώπινες φιλίες από τις δικές μου προτροπές» (Ιωάννου Χρυσοστόμου Εις την προς Ρωμαίους ΙΔ΄ PG 60, 535,536) 63, 176 .

Σε μια εποχή που τα παιδιά μας αναγκάζονται να απομνημονεύουν ξερές γνώσεις αποκομμένες από τη ζωή και τα ενδιαφέροντά τους, χωρίς να έχουν πεισθεί για την αξία τους, και εμείς οι δάσκαλοι τείνουμε να μεταβληθούμε, ακούσια ή όχι, σε ψυχρά όργανα εφαρμογής παιδαγωγικών επιλογών. Υπηρετούμε σκοπιμότητες ξένες προς την ολοκλήρωση και την ευτυχία των μαθητών μας, θυσιάζοντας συχνά και την προσωπική επαφή μαζί τους, γιατί η κοινωνική αναλγησία έχει γενικευτεί ανησυχητικά, ο καταναλωτισμός προβάλλει σαν ύψιστο ιδανικό της ζωής. Άνθρωποι φαύλοι κι εκμεταλλευτές ονομάζονται ευεργέτες δίνοντας κάτι από αυτά που συνάγουν άδικα κι έτσι εξασφαλίζουν την καταξίωση ακόμα και στον εκκλησιαστικό χώρο, σε μια εποχή που τα κηρύγματα έγιναν πληθωρικά μα κανείς δεν έχει διάθεση να τα ακούσει γιατί δεν εμπνέει η προσωπικότητα των κηρύκων. Σε μια εποχή που δεν έχουμε πού να στρέψουμε τα μάτια μας για να γλιτώσουμε την απόγνωση, οι τρεις αυτοί μεγάλοι φωστήρες της τρισηλίου θεότητας, ο Βασίλειος ο Μέγας, ο Γρηγόριος ο Θεολόγος και ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, στέκονται μπροστά μας ακέραιοι και σεμνοί, σαν δωρικές κολώνες, αθάνατα πρότυπα πνευματικού κάλλους διασώζοντας το ανθρώπινο πρόσωπο σε όλο του το μεγαλείο.

Το παρόν μήνυμα να αναγνωστεί σε όλες τις σχολικές μονάδες της αρμοδιότητάς σας.

**Ο Περιφερειακός Διευθυντής
Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης
Κεντρικής Μακεδονίας
Παναγιώτης Ζ. Ανανιάδης
Γεωλόγος-Θεολόγος**